

VIGNET

VISIEDOCUMENT KJP

BAS, 3 JAAR

Bas is bijna vier jaar wanneer hij wordt verwezen naar de kinder- en jeugdpsychiater. Moeder vertelt dat ze zich altijd al zorgen om Bas gemaakt heeft. Hij was een onrustige baby die veel huilde en erg gevoelig leek voor prikkels. Zijn motorische ontwikkeling verliep langzaam. Omdat Bas met anderhalf jaar nog niet liep kreeg hij kinderfysiotherapie. Daar bleek dat zijn gewrichten erg soepel zijn. Met behulp van fysiotherapie kon hij met twee jaar loslopen. Toen Bas twee en een half was, startte hij op de peuterspeelzaal. Het viel de leidsters op dat Bas zeer slecht te verstaan was. Hij werd verwezen naar de logopedist die constateerde dat zijn spraak-taalontwikkeling achterliep en zijn mondmotoriek zwak was.

Ouders komen nu omdat Bas bijna vier is en ze zich afvragen hoe of hij het op school wel gaat redden. De spraak-taalontwikkeling loopt ondanks de logopedie nog steeds achter. Bas kan zich nog niet zelf aan en uit kleden en draagt nog een luier. Ook is hij over de afgelopen jaren steeds drukker geworden. Hij kan zich slecht zelf vermaken met speelgoed, vraagt veel aandacht en is altijd in de weer. Dit wordt ook op de peuterspeelzaal gezien. Ouders vertellen dat ze een periode thuisbegeleiding gehad hebben van de pedagoog van het buurtteam omdat Bas erg driftig kan zijn. Hij wordt snel boos wanneer dingen niet gaan zoals hij het wil. Dit heeft tot nu toe weinig verbetering gegeven. Er werd door de pedagoog geopperd dat Bas misschien ADHD heeft.

Bij het psychiatrisch onderzoek zien we een jongetje dat groot is voor zijn leeftijd. In zijn doen en laten komt hij echter jong over. Hij maakt vluchtig oogcontact. Het is moeilijk om zijn aandacht te trekken, omdat hij vooral bezig is met het speelgoed in de onderzoekskamer. Hij komt niet tot spelen, gaat van het ene speeltje naar het andere. Ondanks veel aansporing lukt het niet om een legpuzzeltje van vier stukken te maken, het kan wel vormpjes in de blokkenstoof doen. Bas praat in kort zinnen van maximaal drie woorden en is moeilijk te verstaan. Bas heeft fantasie en speelt kort met de pop en het theeserviesje. Wanneer Bas enthousiast is fladdert hij met zijn handen.

De kinder- en jeugdpsychiater heeft op basis van het verhaal en zijn onderzoek een vermoeden op een ontwikkelingsachterstand en laat psychologisch onderzoek doen om de ontwikkelingsleeftijd van Bas te bepalen. Uit dit onderzoek blijkt dat hij een IQ heeft van 72, wat betekent dat hij zwakbegaafd is. De zwakbegaafdheid en de bijkomende klachten zijn verdacht voor het fragiele X syndroom. (Fragiele X syndroom is de meest voorkomende erfelijke oorzaak van zwakzinnigheid/zwakbegaafdheid waarbij op jonge leeftijd vaak ook kenmerken van autisme en ADHD gezien worden). Bas wordt verwezen naar de klinische genetica. Uit het onderzoek daar blijkt inderdaad dat Bas het fragiele X syndroom heeft. Omdat er bij fragiele X syndroom vaak afwijkingen aan de hartkleppen en problemen met het zien voorkomen, wordt Bas verwezen naar de cardioloog en de oogarts. Zijn hart blijkt in orde, maar Bas krijgt wel een bril omdat hij bijziend is.

Er wordt geadviseerd om Bas niet op de basisschool maar op het medisch kinderdagverblijf te laten starten om zijn ontwikkeling optimaal te stimuleren en nauwlettend te volgen.

Nu ouders weten wat er aan de hand is en beseffen dat Bas in zijn ontwikkeling wel een jaar achter loopt, kunnen ze beter met zijn gedrag omgaan. De diagnose ADHD wordt uitgesteld en ouders zullen over een jaar terugkomen voor herdiagnostiek.